

Stichting voor Bodemkartering
Wageningen

Directeur: Prof. Dr C.H. Edelman

BIBLIOTHEEK
STARRINGGEBOUW

Rapport no 375. II

KLEI-INVENTARISATIE

OPHEUSDEN

door: Dr Ir J.S. Veenenbos
en H.C. van Schaik.

(~~bijl 2, 3, 4 ontbreken~~)

Mei 1954.

JSN 190032-02

I N H O U D

Woord vooraf

1 Het onderzoek

2 Conclusie

Bijlagen:

1 hoogtekaart

2 en 3 bodemkaart - kleidiktekaart

4 profieldoorsneden Opheusden

W O O R D V O O R A F

In opdracht van de Heer M.J.G. Hak, notaris te Opheusden, werd gekarteerd een uiterwaardperceel onder Opheusden, kadastraal aldaar bekend onder Sectie C no's 29 en 1172, groot 2.93.30 ha.

Het doel van de kartering was een inventarisatie van de kleigeschikt voor de steenfabricage. De kwaliteit van de klei - aangegeven op de bodemkaart - werd geschat naar de gemiddelde dikte en zwaarte van de verschillende lagen. Profieldoorsneden geven hierop een nadere toelichting. Ook de in het rapport vermeldde totale hoeveelheid klei berust op een schatting en wordt dus niet gegarandeerd.

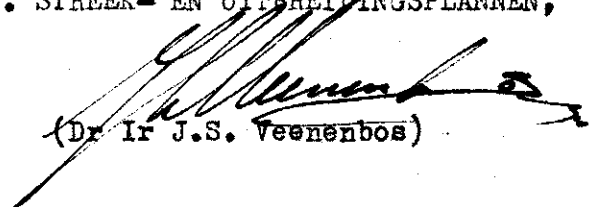
De kartering werd in detail uitgevoerd. Geboord werd op raaien. In totaal werden 58 waarnemingen verricht. Van elk der waarnemingspunten werd de hoogteligging bepaald.

Het veldwerk werd verricht in de periode van 10-17 Maart 1954 door de karteerder H. Kroodsma onder leiding van de Hoofdopzichter H.C. van Schaik.

De resultaten van het onderzoek zijn weergegeven in:

- 1e. een kaart met hoogte-gegevens (schaal 1:1000)
- 2e. een bodemkaart-kleidiktekaart (schaal 1:1000)
- 3e. profieldoorsneden volgens de raaien (lengteschaal 1:500, diepteschaal 1:100).

HET HOOFD VAN DE AFDELING KARTERINGEN
t.b.v. STREEK- EN UITBREIDINGSPLANNEN,

(Dr. Ir J.S. Veenenbos)

DE ADJUNCT-DIRECTEUR VAN DE STICHTING
VOOR BODEMKARTERING,

(Z. van Doorn).

HET ONDERZOEK

Bij het onderzoek werden slechts de kleilagen betrokken, welke geschikt zijn voor de klei-verwerkende industrie. Werd de klei te schraal (minder dan 15% kleiner dan 25mu) of humeus, dan werd niet dieper geboord. De boringsdiepte varieert van 0,70 - 5 m. Geboord werd op afstanden van 20 x 25 m.

De kaart met hoogtegegevens werd samengesteld in verband met het eventueel vaststellen van een ontgrondingspeil.

De bodemkaart geeft tot een maximale diepte van ca 5 m de geschatte gemiddelde samenstelling van het gehele, voor de steenfabricage geschikte kleidek weer. De zwaarte van de klei varieert laagsgewijs. Bij de indeling naar de gemiddelde zwaarte werden onderscheiden:

magere kleigronden:	het gehele kleidek bevat gemiddeld ca 30%	< 25 mu
normale kleigronden:	" " " " "	ca 45% < 25 mu
vette kleigronden:	" " " " "	ca 60% < 25 mu.

De dikte van deze verschillende kleigronden is op de bodemkaart bij de boorpunten in decimeters aangegeven, dit evenwel met inbegrip van de roef.

Apart werden profieldoorneden vervaardigd ter nadere toelichting van de dikte en het verloop van de lagen van verschillende zwaarte. Daarnaast komt het relief van het maaiveld en van de zandondergrond tot uiting. Er is een 6-delige onderscheiding naar de zwaarte van het materiaal gemaakt:

- 1 - zand bevat minder dan 15% < 25 mu
- 2 - 51 " bevat rond 30% < 25 mu
- 3 - 52 " bevat rond 45% < 25 mu
- 4 - 53 " bevat rond 60% < 25 mu
- 5 - 54 " bevat rond 80% < 25 mu
- 6 - 55 " bevat meer dan 80% < 25 mu.

Daarnaast is aangegeven waar het materiaal humeus is ontwikkel

CONCLUSIE

Het is mogelijk aan de hand van de waarnemingen berekeningen te maken over de totaal beschikbare hoeveelheid klei. De verhoudingen liggen praktisch bezien zo, dat hetzij direct, hetzij door menging, alle klei verwerkt kan worden. Wordt de dijkvoet, waaraan het perceel grenst, en de zichersopbevindende kade niet medegerekend, dan bevat het perceel volgens een ruwe becijfering rond 74.850 m^3 klei. Hierbij moet ca 20 cm roef worden voorbehouden; de zode is vrij sterk ontwikkeld.

Tenslotte zij nog vermeld dat het maaiveld gemiddeld op $7,56 \text{ m} + \text{N.A.P.}$ ligt.

De normale zomerrivierwaterstand ter plaatse bedraagt $5,05 \text{ m} + \text{N.A.P.}$.
